

Gedragscode voor vrijwilligers

Situering

- Deze nieuw gedragscode voor vrijwilligers is een hulpmiddel tot het voeren van een integriteitsbeleid in onze organisatie.
- Deze gedragscode voor vrijwilligers Samana is aanvullend op de organisatienota voor vrijwilligers.

Integriteit is een belangrijk kwaliteitsaspect binnen de werking van Samana. Onder integriteit verstaan we **eerlijk en betrouwbaar gedrag**. Schending van de integriteit van een persoon of organisatie door deze **morele, psychische, fysieke of financiële schade toe te brengen, wordt niet getolereerd**. Samana zal hier dan ook steeds gepast tegen optreden.

MISSIEGEDREVEN

Samana is een vereniging van en voor alle mensen met een chronische ziekte of een zorgnood, mantelzorgers en vrijwilligers die elkaar versterken in een veelzijdige persoonsontwikkeling en een volwaardige participatie in de samenleving.

Daarom werken we aan:

- Warm sociaal contact en het opbouwen en verstevigen van sociaal netwerk
- Het voeden van geluk, welzijn en draagkracht
- Het verdedigen van belangen waarbij getuigenissen en ervaringsdeskundigheid van mensen met een chronische ziekte en mantelzorgers centraal staan

Ieders vrijwillig engagement is daarbij cruciaal.

Samen kan je meer dan alleen. We geloven in en bouwen aan een warme samenleving: een inclusieve gemeenschap, waar mensen zorgen voor elkaar, waar presentie een antwoord is op eenzaamheid en waar iedereen kan bijdragen, ook de meest kwetsbare.

Dat betekent dat ik als vrijwilliger:

- Akkoord ga met de missie van Samana en al mijn taken binnen Samana bijdragen aan het realiseren van deze missie.
- Geen politiek mandaat kan opnemen dat indruist tegen de missie en doelstellingen van de vereniging Samana. Dit geldt voor alle beleidsvrijwilligers en vrijwilligers die Samana als organisatie extern vertegenwoordigen, zoals voorzitters van basiswerkingen,... Indien een vrijwilliger een uitvoerend politiek mandaat opneemt meldt de vrijwilliger dit aan de voorzitter of directeur van Samana (via info@samana.be).

RESPECTVOL

We zijn open van geest, want verscheidenheid verrijkt. Samana heeft respect voor ieders 'zijn', er is waardering voor één ieder. We doen dit vanuit een houding van presentie, oprecht en aandachtig aanwezig zijn bij mensen. We gaan uit van de kracht van mensen.

Dat betekent dat ik als vrijwilliger:

- Tijdens mijn activiteiten voor Samana geen onderscheid maak op basis van nationaliteit, ras, cultuur, sekse, gender, seksuele geaardheid, religieuze overtuiging, sociale achtergrond, handicap, burgerlijke staat, leeftijd en politiek voorkeur. Racistische, discriminerende of andere kwetsende opmerkingen en handelingen tegenover personen worden niet getolereerd.
- Mij positief opstel naar andere vrijwilligers, deelnemers, beroepskrachten en de organisatie. Dit doe ik in mijn uitingen op publieke en sociale media en door mij aan de gemaakte afspraken te houden.

VRIJWILLIG

Engagement is onze drijfveer. We zijn genereus, altruïstisch, geven belangeloos tijd en aandacht. Samana geeft aan iedereen kans op een engagement.

Dat betekent dat ik als vrijwilliger:

- Mij engageer op vrijwillige basis, geen vergoeding ontvang voor het vrijwillig engagement. De vzw Samana kan me in sommige situaties wel vergoeden voor de reële kosten, gemaakt voor de vereniging, op basis van onkostennota's met de nodige bewijsstukken. Aan vrijwillige lesgevers betaalt Samana de forfaitaire wettelijke vergoeding. Het is de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger om te controleren dat het wettelijk maximum (van al zijn/haar vrijwillige engagementen samen) niet overschreden wordt. Mocht die toch het maximum overschrijden, dan doet de organisatie de wettelijk vereiste administratie.
- Uitzonderlijk, voor sommige specifieke engagementen of opdrachten, voorziet Samana wel een vergoeding. Deze wordt telkens duidelijk schriftelijk afgesproken bij de start van de opdracht of engagement, en wordt administratief en financieel opgevolgd volgens de wettelijke voorschriften.
- Geen persoonlijke financiële giften of schenkingen van mensen met een chronische ziekte, zorgbehoevende mensen of mantelzorgers -waarmee ik contact heb vanuit mijn Samana-engagement- aanvaard. Mogelijke giften of schenkingen die dit engagement willen honoreren, worden steeds overgemaakt aan de globale Samana-werking.
- Mijn vrijwilligerswerk vooraf schriftelijk aangeef bij de RVA a.d.h.v. formulier C45B, indien ik uitkeringsgerechtigd ben.
- Goedkeuring vraag aan de adviserend arts van mijn ziekenfonds, indien ik arbeidsongeschikt of invalide ben.

INTEGER

We zijn eerlijk en betrouwbaar.

Dit betekent dat ik als vrijwilliger:

- Discreet ben en me hou aan de geheimhoudingsplicht, dat ik persoonlijke informatie over een persoon met een chronische ziekte of mantelzorger niet verspreid zonder toestemming van de betrokkene.
- De persoonlijke gegevens van mensen met een chronische ziekte, mantelzorgers of vrijwilligers uitsluitend gebruik om hen op de hoogte te houden van onze werking of het aanbod voor hen kwalitatief bij te sturen. Mogelijke besprekingen met derden gebeuren ook met de nodige discretie en geheimhoudingsplicht. Deze gegevens zal ik in geen geval aan derden meedelen.
- Correct en efficiënt omga met de beschikbare of aan mij toegewezen middelen en materialen van de organisatie of werking.
- Ik me hou aan de veiligheidsvoorschriften.
- Niet onder invloed van drugs en/of alcohol ben tijdens de uitvoering van mijn werkzaamheden binnen Samana.
- Zorg voor een omgeving en een sfeer waarbinnen deelnemers en andere vrijwilligers zich veilig en gerespecteerd voelen.
- Mensen met een chronische ziekte of zorgnood, mantelzorgers of mede-vrijwilligers op geen enkele wijze in hun waardigheid aantast, hen seksueel benader of misbruik van hen maak. Ongepaste seksuele handelingen en contacten en relaties tussen vrijwilliger en deelnemer zonder wederzijdse toestemming, zijn niet geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.

SOLIDAIR

De financieel zwaksten en meest kwetsbaren zijn onze VIP's. Dit is een duidelijke keuze, we komen op voor hen en willen dat ieders rechten gevrijwaard worden en blijven. We worden gedreven door solidariteit, inclusie, niemand uitsluiten, geen drempels, sociale verantwoordelijkheid en een sterk rechtvaardigheidsgevoel.

Samen kan je meer dan alleen. We kiezen voor positieve samenhang, samenwerking, zorg voor mekaar en verbondenheid.

Dit betekent dat ik als vrijwilliger:

- Steeds bereid ben om te handelen ter ondersteuning van de ander en van wat de andere nodig heeft.
- Present aanwezig ben bij de ander door aan te sluiten bij de leefwereld van de ander.

PROCEDURE

Samana voorziet in een duidelijke procedure bij (blijvend) respectloos of ongewenst gedrag.

- Schendingen van deze gedragscode kunnen gesignaleerd worden op meldingen@samana.be. Deze meldingen worden steeds met de grootste zorg en discretie behandeld door de directie van Samana.
- Samana kan ook zelf optreden wanneer zij schendingen van deze gedragscode vaststelt.
- In eerste instantie wordt ingezet op uitklaring en bijsturing van het ongewenst gedrag, in samenspraak met de betrokken persoon.
- In laatste instantie kan Samana overgaan tot het ontnemen van het Samana-lidmaatschap en/of het stopzetten van het vrijwillig engagement van de betrokken vrijwilliger, als blijkt dat alle geboden kansen onbenut blijven. Deze beslissing wordt formeel genomen door het Dagelijks Bestuur Samana vzw.